

HODJA FRA PJORT

BØRNEHAVEKLASSE – 2. KLASSE

Kolofon

LAND: Danmark 2018

SPROG: Dansk

CENSUR: Tilladt for alle

ORIGINAL TITEL: Hodja Fra Pjort

INSTRUKTION: Karsten Kiilerich

VARIGHED: 1 time og 21 minutter

FAG: Dansk, musik, billedkunst, naturfag

TEMAER: Fattigdom, sult, gadebørn, eventyrlyst, fællessang

Undervisningsmaterialet er udviklet af © Salaam Film & Dialog. Skribent: Sarah Sibbern

Indhold

Kolofon	1
Velkommen til Salaam Film & Dialog	3
Om oplægsholdere	4
Om Salaam film	4
Salaam og Verdensmålene	5
Temaer	6
Fagrelevans	6
Billedkreditering	6
Handlingen i Hodja fra Pjort	7
Persongalleri	9
Baggrund: Ole Lund Kirkegaard	10
Baggrund: Sebastian	11
Musik og kreative og musiske udtryksformer	12
Fællessang	12
Dansk og Sprog	13
Temaer: Mad, uretfærdighed og store drømme	13
Bogstavrim	14
Metaforer	15
At tale baglæns	16
Billedkunst	17
Tegneopgave	17
Billedanalyse	17
Natur/teknologi og Naturfaglige fænomener	21
Landskaber	21

Velkommen til Salaam Film & Dialog

Salaam Film & Dialogs landsdækkende filmfestival og skoleaktiviteter koncentrerer sig om to vigtige fokusområder, som vi ønsker at gøre det nemt at arbejde med i skolernes undervisning.

Interkulturel kompetence

Film er en magisk nøgle til kulturel nysgerrighed, bevidsthed og forståelse. Især på grund af mediets formidable evne til at skabe identifikation hos den enkelte. For slet ikke at tale om alle de muligheder, som filmens æstetik og musik byder på. På baggrund af filmoplevelserne skaber vi personlige møder, som udfordrer stereotyper og nuancerer forestillinger og holdninger til fællesmenneskelige eksistenstemaer.

Den internationale dimension i undervisningen

Med film fra alverdens lande og levende, personlige oplæg tilbyder Salaam øget indsigt i verdens kulturer til fordel for et åbent og globalt udsyn. Vores aktiviteter med film og dialog kan bruges i alle fag og bidrager til arbejdet med den internationale dimension i skolen, som også bør omfatte udviklingslande.

Folkeskolens formål: § 1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der: forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Materialet kan bruges forberedende til filmoplevelsen. Når klassen har set filmen og deltaget i efterfølgende dialog med Salaams oplægsholder, er her opgaver og stof til arbejde i klassen:

Særligt til læreren:

1. En kort beskrivelse af filmen, temaer, persongalleri samt baggrundsviden.
2. Vejledning til de konkrete elevopgaver, som hovedsageligt er udformet som kopisider.

Særligt til eleverne:

3. Opgaver og øvelser med forskellige faglige udgangspunkter – udformet som kopisider, med videns- og færdighedsmål for fagene.

Om Salaams oplægsholdere

På Salaam taler vi om "et kulturelt dobbeltblik" snarere end f.eks. om "to-sprogethed". Vi har valgt at prioritere oplægsholdere, der har flere kulturer og sprog tæt inde på livet, da vi mener, at deres særlige blik på kulturelle fænomener er berigende og lærerigt.

Salman Rushdie taler for at migranter kan have et privilegeret udgangspunkt, da de kan se tingene fra flere sider og derved bearbejde emner nuanceret. Dette synspunkt flugter med Salaams oplevelse af, at det kulturelle dobbeltblik kan være en force, som vores oplægsholdere bidrager aktivt med i undervisningen.

Foto: Palle Skov

Om Salaams temaer og filmvalg

I Vesten har videnskaben brugt meget tid på at beskrive og kortlægge andre kulturer ud fra en antagelse af, at de kan beskrives efter én logik og som en helhed. På Salaam tager vi afstand fra sådanne opfattelser. Den behandling af filmenes temaer, vi lægger op til, udspringer af en forståelse af, at alle kulturer er flerstemmige og nuancerede. Vi håber det kan være med til at forbedre diskussionerne om kulturspørgsmål. De emner, Salaam tager op, har ofte rod i de konflikter, der findes indenfor samfund eller kulturer med en målsætning om nuancering og problemløsning.

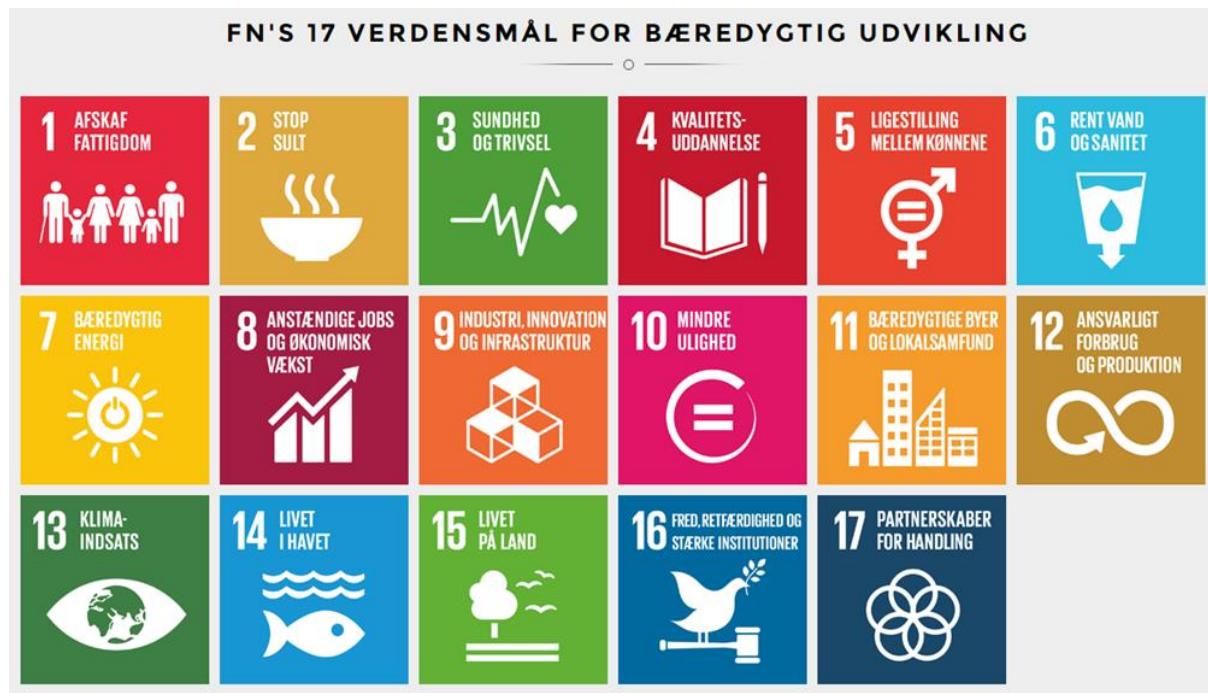
Yderligere læsning om kulturbegrebets brogede videnskabelige historie kan findes i Kirsten Hastrups bog "Kultur – det fleksible fællesskab". TED-TALK med forfatteren Chimamanda Ngozi Adichie er et andet inspirerende bud.

Salaam og Verdensmålene

Salaam samarbejder med NGO'er, foreninger og organisationer der tilbyder undervisningsmaterialer til skolerne arbejde med FNs Verdensmål.

Hvert år i august er en uge afsat til et særligt fokus på Verdensmålene i skoler verden over, hvor lærere og elever samles om lokale og globale indsats for målene. Men der arbejdes i øvrigt året rundt på målenes indfrielse og Salaam opfordrer til en øget bevidsthed skoleåret igennem. For én ting er at blive enige om så store målsætninger. Noget andet er at gøre dem til virkelighed. Første skridt på vejen er, at verdens befolkning kender til målene.

Filmen **Hodja fra Pjort** og undervisningsmaterialet kan starte en samtale relateret til **Verdensmål #2**. Sult og overflod af mad optræder begge i filmen og det kan diskuteres hvorfor nogle har mere end andre.

"Verdensmålene består af i alt 17 mål – og 169 delmål – som handler om at løse mange af klodens største problemer inden 2030. Vi skal gøre en ende på ekstrem fattigdom og sult på globalt plan, mindske ulighed, og bekæmpe klimaforandringer. Vi skal alle – kort sagt – kunne leve et godt liv nu og samtidig give verden videre i ordentlig stand til vores børn. FN har således sat fælles kurs mod en bæredygtig fremtid for alle på planeten Jorden – en langt større udfordring end at lande på månen."

Verdens Bedste Nyheder, verdensbedstestyheder/verdensmaal.dk

Temaer

- FN's Verdensmål #6: Stop sult
- Sult og overflod
- Fællessang
- Eventyrlyst
- Gadebørn
- Uretfærdighed og tyranni

Fagrelevans

Fælles Mål + Verdensmål

Børnehaveklasse: Kreative og musiske udtryksformer: Fremstilling – fase 1

Børnehaveklassen: Sprog: Sproglig bevidsthed – fase 1

Børnehaveklassen: Naturfaglige fænomener: Naturnysgerrig – fase 1

1.-2. klasse: Musik: Musikudøvelse: Sangrepertoire – fase 1

1.-2. klasse: Dansk: Fortolkning: Oplevelse og indlevelse – fase 1

1.-2. klasse: Dansk: Fortolkning: Vurdering – fase 1

1.-2. klasse: Billedkunst: Billedanalyse: Billedgenrer – fase 1

1.-2. klasse: Natur/teknologi: Perspektivering: Perspektivering i naturfag – fase 1

VERDENSMÅL 2: STOP SULT

Vi skal stoppe sult, opnå fødevarerikkerhed og forbedret ernæring samt fremme bæredygtigt landbrug

Billedkreditering

Stillbilledet fra filmen er fra UIP. De resterende billeder er krediterede ved hvert billede.

Handlingen i Hodja fra Pjort

Hodja bor ude på landet i en lille by der hedder Pjort. Byen ligger i det fiktive, men mellemøstlige land Bugislav. Her går livet sin stille gang, hvor Hodja går ture og græsser med sin ged Raya. Raya er også Hodjas gode veninde og han kalder hende for sin søster. Vi møder Hodja dagdrømmende på en sådan tur. Han drømmer og ser en pulserende by for sig. I drømmen er der mange forskellige mennesker og de hilser alle på hinanden og er venlige.

Hodja og Raya kommer for sent hjem til Hodjas mor og far, der bor i et lille hvidt hus med fladt tag og gårdhave i Pjort. Vi møder Hodjas mor, der maler Raya, og Hodjas far, der er skrædder. Hodjas mor laver mad mens Hodja og hans far skændes. De er uenige om Hodjas fremtid. Hodja vil ud og opleve verden, gerne hver eneste afkrog af den. Hodjas far mener derimod at Hodja skal blive i Pjort og blive oplært som skrædder, ligesom ham selv. De skændes over aftensmaden og når ikke tættere på hinanden.

El Faza, der er tæppehandler, overhører skænderiet og får medlidenhed med Hodja. Han vil gerne hjælpe ham med at opleve verden. Han finder et gammelt tæppe frem, som han hævder kan flyve hvis bare man siger tingene baglæns til det. El Faza vil gerne give Hodja tæppet, så han kan udleve sine drømme. El Faza har dog også selv brug for hjælp. Da han blev tvunget til at forlade Sultanens by Petto, måtte han efterlade sit barnebarn Diamant alene i byen. El Faza savner Diamant meget og er bekymret for hende, så de aftaler at Hodja må tage til Petto og finde Diamant. Hodja er lykkelig! Han løber ind til sine forældre og fortæller dem om tæppet og om sin mission i Petto. De tror ikke på at tæppet kan flyve. Især Hodjas far er skeptisk omkring det og han siger at Hodja kan få lov at tage af sted hvis tæppet virkelig kan flyve. Hodja prøver at få tæppet til at flyve. Med hjælp fra Raya husker han at han skal sige ordene baglæns og tæppet letter endelig da han siger "Vylf eppæt".

Så er Hodja og Raya afsted. De flyver langt over det sandede landskab. Når de bliver sultne dykker de bare ned til et banantræ og plukker bananer. Det er skøn tur, der også går igennem en masse klippeformationer.

Efter en lang tur, ankommer de endelig til Petto. Det er en by der ligger omringet af vand. Der er en masse hvide huse med flade tage og Sultanens palads med kæmpestore kupler lavet af guld. Byen stråler af farver og liv. Hodja er meget imponeret. De lander i byen, hvor folk iler rundt imellem hinanden og der bliver handlet med forskellige varer. Hodja betragter omgivelserne med stor forundring. Det ligner scenerne fra Hodjas drømme, bortset fra at der ikke er nogen der venlige mod hinanden. Folkene i byen er travle, sure og mistroiske.

Hodja ser en mand gå med mange duer, burene er stablet højt i hans vogn. Han vil sige hej til duerne, men manden bliver meget sur på ham. Han fortæller Hodja at det er ulovligt at røre Sultanens duer og råber højt "Tyveri!". Vagterne i området reagerer og er straks efter Hodja. Hodja prøver at forklare at han ikke er en tyv. Vagterne bliver distraheret af en hæsblæsende jagt efter nogle gadebørn. Hodja flygter sammen med dem. Han møder Smaragd.

Smaragd er et gadebarn og hun stjæler. Selvom hun stjæler bliver hun sur da Hodja kalder hende en tyv. Hun tager nemlig kun fra dem der har rigeligt. Hodja kommer med hjem til gadebørnene. Der møder han Rotten, der opkræver ting fra børnene mod at de må sove der. Han er meget ond og modbydelig mod børnene. De kalder ham Rotten fordi han ligner en rotte med hans lange næse og krumbøjede ryg. Rotten opdager at Hodja har et tæppe. Da alle skal til at gå i seng, følger Rotten efter Hodja. Han ser at tæppet kan flyve og hører Hodja sige "Vylf eppæt" for at få det til at lette.

Hodja finder et tag at sove på sammen med Raya. Da de vågner, er tæppet væk. Hodja er forfærdet. Han mistænker straks Smaragd og beslutter sig for at gå ud og finde hende. Smaragd bliver meget sur på Hodja over at han tror at hun ville stjæle fra ham. De finder ud af sammen at det er Rotten der har stjålet tæppet og de beslutter sig for at få det tilbage. Desværre er Rotten allerede ved Sultanens palads. Sultanen har nemlig altid ønsket sig et flyvende tæppe og han har lovet at den der bringer ham et får stillingen som general. Det var derfor El Faza måtte forlade Petto i sin tid.

Vi møder nu Sultanen for første gang. Han er en meget tyk mand og han kan simpelthen ikke blive mødt. Han kan heller ikke bevæge sig særlig meget og det er hans koner der mader ham. Sultanen prutter og bøvser. Han virker hjælpeløs. Rotten prøver at få Sultanen til at lytte til ham, så han kan vise ham tæppet. Da han endelig kan vise Sultanen tæppet, virker tæppet ikke. Det vil simpelthen ikke løfte Sultanen. Tæppet stritter endda imod og smider sultanen af, så han lander på bagdelen og må have hjælp til at komme op igen.

Da Rotten allerede er kommet ind på paladset, må Hodja og Smaragd også derind, så de kan få tæppet tilbage. De får hjælp fra kvinden Perlesten, som er meget smuk og elegant. Hun leverer frugt til Sultanens palads og kan smugle dem ind, men de må efterlade Raya. Hodja og Smaragd gemmer sig i hendes frugtkurve og de kommer de uset ind.

De sniger sig rundt på paladset og ser at Rotten banker tæppet med en tæppebanker. Hodja er meget tæt på at få fat i tæppet, men Rotten opdager ham i sidste øjeblik. Han bliver fanget af vagterne og sendt ned i fangekælderen. Nede i fangekælderen møder han fangevogteren Grumme. Fængslet er i rigtig dårlig stand. Hodja finder ud af at han kan rykke på en sten og kravle ind i en anden celle. Hodja snyder Grumme ved at flytte sig fra celle til celle og Grumme lukker ham ud.

Hodja kommer op til de andre og får tæppet med sig. En længere kamp om tæppet går i gang. Sammen med tæppet snyder de alle vagterne, Sultanen og Rotten. De flyver tilbage til Perlesten, Raya og de andre gadebørn. Smaragd afslører overfor Hodja at det er hende der er El Fazas barnebarn Diamant, han kan bare aldrig huske hvilken smykkesten hun er opkaldt efter. Dermed har Hodja altså fuldført sin mission og kan drage hjem med Raya. Smaragd tager med til Pjort til sin bedstefar.

Filmen ender med at gensynsglæden mellem Smaragd og El Faza, og Hodja og hans forældre, er stor. De spiser sammen alle sammen på taget af et hus i Pjort og griner hjerteligt.

Persongalleri

Hodja keder sig i Pjort, men er heller ikke helt tilpas i storbyen. Han lægger vægt på at man hjælper hinanden og har svært ved at forstå når folk ikke er hjælpsomme. Hodja holder meget af geden Raya og kalder hende for sin søster. Han har konflikter med sin far omkring sin fremtid, men ender med at tage ud i verden med faderens accept.

Raya er Hodjas tro følgesvend og hun hjælper ham med at knække koden til at kommunikere med det flyvende tæppe. Raya giver mælk til Hodja og hans familie.

Smaragd er en bypige, der lever af at stjæle – men kun fra dem som har rigeligt! Hodja mistænker hende for at have stjålet tæppet, men hun bliver fornærmet over at han tror hun ville gøre sådan noget. Smaragd bor hos Rotten, der kræver stjalne varer som betaling for husly. Det viser sig til sidst at Smaragd er El Fazas barnebarn, som han selv kalder Diamant, og hun ender med at tage med hjem til Pjort sammen med Hodja.

Hodjas far er skrædder og vil rigtig gerne have at Hodja går i hans fodspor. Han er meget tilfreds til med det stille og rolige liv i Pjort. Han er blevet skeløjet af at bruge lange tråde på sin nål og han kan derfor kigge på sit sytøj og sin nål på samme tid med hver sit øje.

Hodjas mor er blid, sød og forstående.

El Faza er Hodjas genbo/nabo. Han har tidligere boet i Petto, men måtte flytte fordi sultanen ville have fat i det flyvende tæppe. Han savner sit barnebarn Diamant meget, men hun er stadig i hovedstaden.

Rotten er den onde mand, der kræver tyvegods af de fattige gadebørn og bærer en del af skylden for at de sulter. Det er også Rotten der stjæler det flyvende tæppe fra Hodja og bringer det til Sultanen. Han vil gerne udnævnes som general til gengæld for at have fundet det flyvende tæppe til sultanen.

Sultanen bestemmer alt i hovedstaden. Han bor i et meget stort palads og har mange vagter. Sultanen føler sig aldrig mæt, så han spiser hele tiden. Alle lytter til ham og er bange for ham, fordi han har krokodiller der spiser mennesker.

Perlemor og **Grumme** er bikarakterer. Perlemor leverer frugt til paladset. Grumme er fangevogter i fangekælderens. Grumme har ikke haft noget at lave i meget lang tid, fordi Sultanen kun sender fanger ud som mad til krokodillerne. Grumme er derfor blevet lidt speciel og er faldet lidt af på den.

Baggrund: Ole Lund Kirkegaard

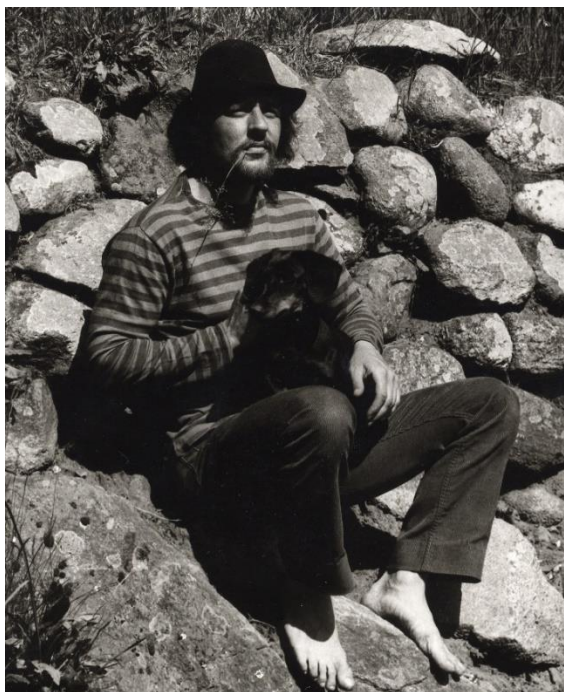
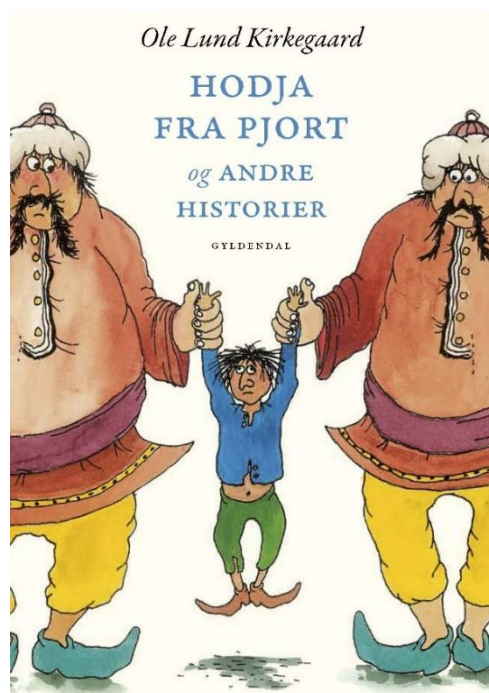

Foto: Gyldendals billedarkiv

Bogforside: Gyldendals forsidearkiv

Hodja fra Pjort blev først udgivet som bog i 1970. Den er skrevet og illustreret af Ole Lund Kirkegaard (1940-1979).

Sidenhen er der blevet lavet mange versioner og fortolkninger af Hodja fra Pjort, bl.a. er det blevet til en meget populær spillefilm fra 1985 og den animationsfilm jeres klasse har været inde og se med Salaam Film og Dialog.

Ole Lund Kirkegaard var uddannet skolelærer fra Aarhus Seminarium. Han havde en lykkelig og fri barndom i Skanderborg. Han ønskede at blive skolelærer for at gøre folkeskolen bedre end den havde været for ham selv, ved at skabe fællesskab mellem elever og lærere. Det var også hans elever der fik lov at teste hans nye bøger, når han læste højt fra udkastene i skolen. Da han stoppede som skolelærer for at være fuldtidsforfatter, savnede han at tale med eleverne og det gik ned ad bakke for ham. Han kom ud i et alkoholmisbrug, blev skilt og til sidst døde han efter en tur på kroen, kun 38 år gammel.

På trods af sin korte levetid, skrev Ole Lund Kirkegaard mange bøger og de er siden blevet nydt af mange børn verden over. Hans forfatterskab er kendetegnet ved at have unge børn, fortrinsvis drenge, som hovedpersoner. Disse børn har ofte en stærk fantasi, er opfindsomme og i stærk kontrast til de firkantede og kedelige voksne.

Andre bøger af Ole
Lund Kirkegaard:

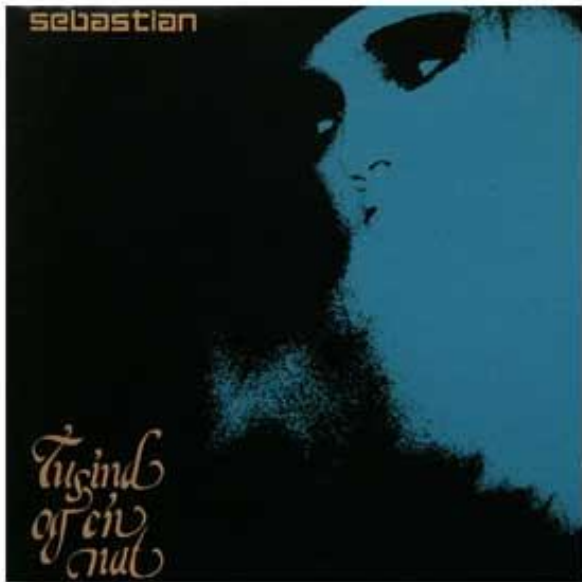
Orla Frøsnapper

Gummi-Tarzan

Lille Virgil

Frøde og alle de
andre rødder

Baggrund: Sebastian

Alle billeder fra www.sebastianfan.dk

Da spillefilmen Hodja fra Pjort, instrueret af Brita Wielopolska, der kom ud i 1985, var det musikeren Sebastian der havde skrevet og sunget titelsangen. Allerede inden filmen kom ud, havde Sebastian udgivet sangen på pladen "Tusind og én nat", der var inspireret af historier fra Mellemøsten. Han bidrog yderligere med instrumentalmusikken til filmen. Sangen Hodja fra Pjort blev meget populær.

Sebastian har skrevet musik for både børn og voksne, der er kendt af rigtig mange mennesker. Han har også været med til at opsætte adskillige musicals. Sebastian hedder i virkeligheden Knud og fik sit kunstnernavn under indspilningen af sit første album i 1970.

For mange er Sebastians sang synonym med Hodja fra Pjort. Det er muligt at det også bliver det for de små, med den nye animerede version af historien der også bruger sangen. Yderligere er der også lavet en musical over historien om Hodja fra Pjort, som Sebastian har været med til at lave. I den forbindelse er der også udkommet et album med sangene fra musicalen.

Musik og kreative og musiske udtryksformer

Børnehaveklasse: Kreative og musiske udtryksformer: Fremstilling (obligatorisk område) – fase 1

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan eksperimentere med egne udtryk i billeder, musik og drama alene og i fællesskab (vejledende mål)	Eleven har viden om basale redskaber og teknikker inden for billeder, musik og drama (vejledende mål)

1.-2. klasse: Musik: Musikudøvelse: Sangrepertoire – fase 1

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan synge med på nye og ældre sange og salmer (vejledende mål)	Eleven har viden om tekst og melodi i nye og ældre sange og salmer (vejledende mål)

Fællessang

I skal synge Hodja fra Pjort, en sang fra filmen, der lavet af Sebastian **sammen i klassen**. Noder og tekst til sangen findes i mange sangbøger, men kan også findes via nedenstående links.

Med noder:

https://www.dr.dk/NR/rdonlyres/B1B14ECF-388D-4015-8848-EBEC736CE0EF/6135013/Hodja_fra_Pjort1.pdf

Kun tekst:

https://www.dr.dk/NR/rdonlyres/B1B14ECF-388D-4015-8848-EBEC736CE0EF/6139921/Hodja_fra_Pjort.pdf

I kan bevæge jer til teksten, f.eks.

- Træde et par skridt tilbage når der synges: *han flyver længere og længere bort.*
- Tegne en cirkel eller planet i luften når der synges: *hele verden.*
- Pege ned og op eller gå ned i knæ og op når der synges: *henover landet fra syd og mod nord.*
- Pege på hovedet eller hjernen når der synges: *Hodja det er noget du tror.*

Find selv på resten! Evt. kan man finde på en bevægelse hver efter tur.

Dansk og Sprog

Børnehaveklassen: Sprog: Sproglig bevidsthed (obligatorisk område) – Fase 1

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan eksperimentere med rim, bogstavlyde, ord og sætningsdannelse (vejledende mål)	Eleven har viden om bogstavlydforbindelser og enkle regler for ord- og sætningsdannelse (vejledende mål)

1.-2. klasse: Dansk: Fortolkning: Oplevelse og indlevelse (obligatorisk område) – Fase 1

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan lege med sprog, billeder og fortælling (vejledende mål)	Eleven har viden om enkel poetisk sprogbrug og billeder (vejledende mål)

1.-2. klasse: Dansk: Fortolkning: Vurdering (obligatorisk område) – Fase 1

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan tale om teksters temaer (vejledende mål)	Eleven har viden om teksters typiske temaer (vejledende mål)

Temaer: Mad, uretfærdighed og store drømme

Som forberedelse skal i have overblik over temaerne i filmen ved at tale om dem **i klassen**.

Mad og uretfærdighed hænger sammen i filmen, og vi får mindst 3 forskellige blik på mad og mængden af den fra hhv. Smaragd og gadebørnene, Hodja og Sultanen. Smaragd fortæller Hodja at hun og gadebørnene ofte er sultne. De får ikke nok mad, både fordi de ikke har nogle forældre der kan give det til dem og fordi de bliver nødt til at give det de har til Rotten. Hodja har aldrig prøvet at mangle mad og har svært ved at forstå at menneskene i Petto ikke hjælper gadebørnene. Sultanen spiser rigtig meget mad og han er blevet meget tyk. Han er blevet så tyk at han stort set ikke kan bevæge sig. Det virker som om at al den mad der kunne mætte gadebørnene, bliver spist af sultanen. Det føles uretfærdigt at Sultanen har så meget mad mens børnene har så lidt.

Diskussionspunkter kunne være forskellen på at være sulten og at sulte, og hvornår noget er uretfærdigt. Det kan være meget relevant at inddrage elevernes erfaringer med uretfærdighed samt at tale om deres kilde til mad og hvordan nogle spiser mere end andre.

Hodja har *store drømme* og vil gerne ud at rejse, fordi der er kedeligt i Pjort. Han vil gerne opleve hele verden. Verden ser for ham meget spændende og positiv ud, mens andre er mere skeptiske omkring hans ideer om rejse.

Diskussionspunkter kunne handle om hvad drømme er, både dem for fremtiden og dem der kommer om natten. Hvad har de to slags drømme til fælles og hvilke erfaringer har eleverne med dem? Har de prøvet at andre er skeptiske overfor deres drømme?

Bogstavrim

Sammen **i klassen** skal i tale om bogstavrim.

Et bogstavrim er en sætning eller frase, hvor mange ord efter hinanden starter med det samme bogstav. Det lyder sjovt, både fordi det kan være svært at sige og fordi det kan rime.

Spørgsmål

1. Hvilket bogstavrim bliver lavet om når Rotten siger¹:
"Fem flade flækkede figner på et fladt figneflækkerfad"
2. Hvorfor tror i at det er lavet om?
3. Kender i andre ordsprog eller fraser hvor alle eller mange af ordene starter med det samme bogstav – et bogstavrim?

Andre eksempler på bogstavrim:

"Får får får? Får får ikke får, får får lam."

"Ringeren i Ringe ringer ringere end ringeren ringer i Ringsted."

"Kæmpe kæppe knækker næppe."

Opgave

1. Vælg sammen **i klassen** et bogstav og tal lidt om hvilke ord der starter med det bogstav og om hvordan det lyder.
2. I skal i nu selv lave bogstavrim. De behøver ikke at være lige så komplicerede som eksemplerne og kan være på få ord. Alt efter niveau kan det gøres i grupper eller sammen i klassen.
3. Eleverne opsamler ved at f.eks. at udfordre læreren til at sige bogstavrimene højt. Til slut siges alle bogstavrim højt i kor.

---

¹ Det rigtige svar er: fem flade flødeboller på et fladt flødebollefad

Metaforer

Som nævnt spiller mad en stor rolle i filmen, især Smaragd har mange udtryk med mad i. F.eks. i citatet nedenfor

"Sig lige det dér en gang til og jeg laver dit fjæs om til en durumrulle"

Hun bruger her ordet durumrulle som en metafor – altså hun bruger det som et billede på hvordan Hodjas fjæs kommer til at se ud hvis hun banker ham.

Et udtryk der ligner det ovenstående, er at *"blive slået til plukfisk"*. Plukfisk er en gammel dansk ret, der laves af fisk og opbagt sovs.

Opgave

Tal sammen **i grupper** om i kender flere metaforer eller talemåder hvor man bruger et billede til at sige noget andet. Måske er der nogle som i har hørt de voksne sige og som i ikke helt forstod.

Andre eksempler på metaforer:

"Ingen ko på isen"

"Hovedet under armen"

"Ikke min kop te"

"At jukke i spinaten"

"At tale pølsesnak"

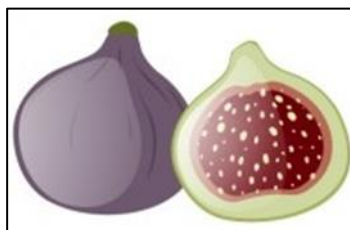
"At være en heldig kartoffel"

"Frisk som en fisk"

Spørgsmål

På de nedenstående billeder ses nogle madvarer der kan forbindes med Bugislav. Tal sammen **i klassen** om spørgsmålene.

1. Kan i genkende retterne og har i smagt dem? Hvis der nogen der ikke kender retterne, kan det være brugbart at sammenligne med en ret klassen kender.
2. Kan man bruge dem som en metafor? Ligner de noget andet end de egentlig er? Eksempelvis har man i filmen erstattet flødebolles med figer.

Billeder fra
www.freepik.com

At tale baglæns

I filmen reagerer tæppet kun hvis man taler baglæns til det. Når Hodja skal sige "Flyv tæppe" siger han derfor "Vylf eppæt". Se tabellen nedenfor:

Ord forfra	Ord bagfra (det man skal sige til tæppet)
FLYV	VYLF
TÆPPE	EPPÆT

Herunder er der flere tabeller. I skal **hver især** udfylde det der mangler.

Ord forfra	Ord bagfra
FLYV	
TIL	
VENSTRE	

Ord forfra	Ord bagfra
	VYLF
	LIT
HØJRE	

FLYV	
	PO
	GO
NED	

	VYLF
VÆK	
	ARF
PETTO	

STOP	
HJEMME	
	I
	TROJP

Billedkunst

1.-2. klasse: Billedkunst: Billedanalyse: Billedgenrer (obligatorisk område)

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan kategorisere motivkredse (vejledende mål)	Eleven har viden om motivkredse (vejledende mål)

Tegneopgave

Hvis i har adgang til den bogen "Hodja fra Pjort", læses **i klassen** en bid af bogen op. Der kan læses fra et sted hvor der er særligt genkendelige scener eller en scene som i har talt meget om. Derefter tegner **hver elev individuelt** deres fortolkning af scenen.

Opsamling i klassen kan bestå af at sammenligne jeres individuelle tegninger og tale om hvad fortolkninger er og hvordan vi kan se og forestille os ting forskelligt.

Billedanalyse

På de næste tre sider er der tre forskellige bud på hvordan historien om Hodja fra Pjort kan se ud. Klassen deles **op i grupper** (f.eks. 3 eller 6 grupper) og hver gruppe får enten side 1, 2 eller 3. Grupperne skal overveje hvilken type billeder de har.

Spørgsmål

1. Er det en tegning? Er tegningen tegnet i hånden eller på en computer?
2. Når eleverne har talt om det, skal i sammen **i klassen** afgøre hvilke af de 3 nedenstående kategorier billederne er i.

Animation

- billeder eller objekter der kommer hurtigt efter hinanden og giver illusionen af bevægelse

Illustration

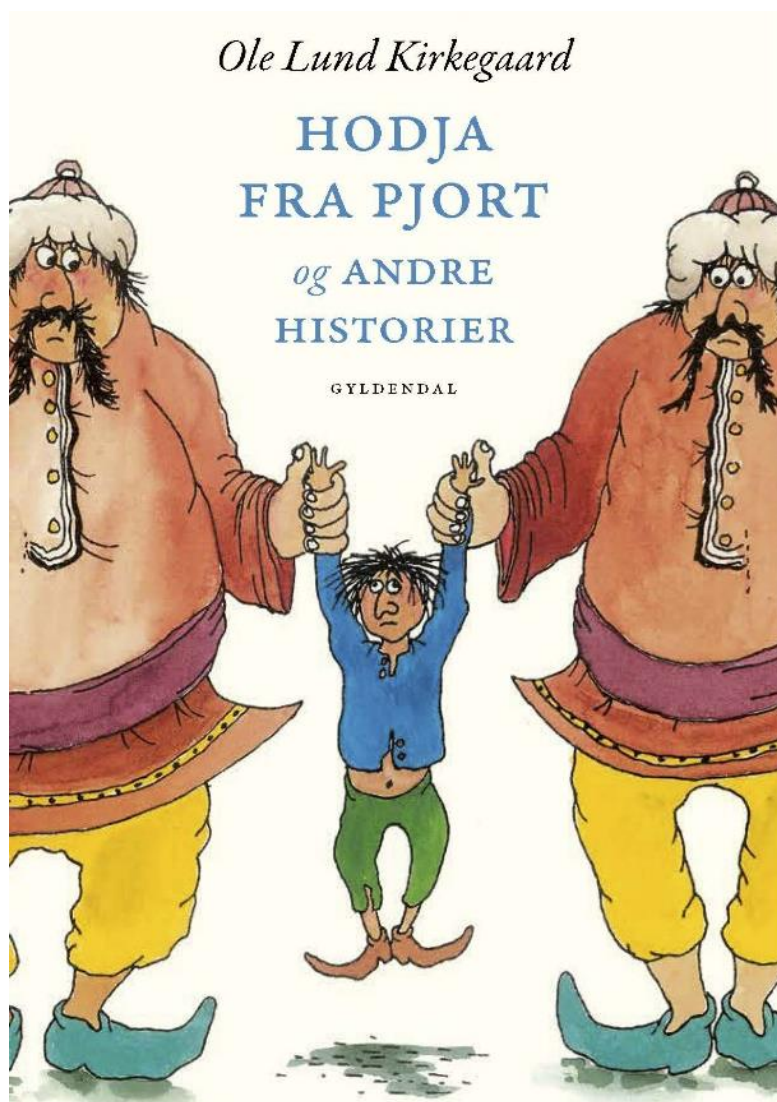
- tegninger der tegnet i forbindelse med en tekst

Still-billeder

- billeder fra en spillefilm (rigtige mennesker der er filmet med et kamera)

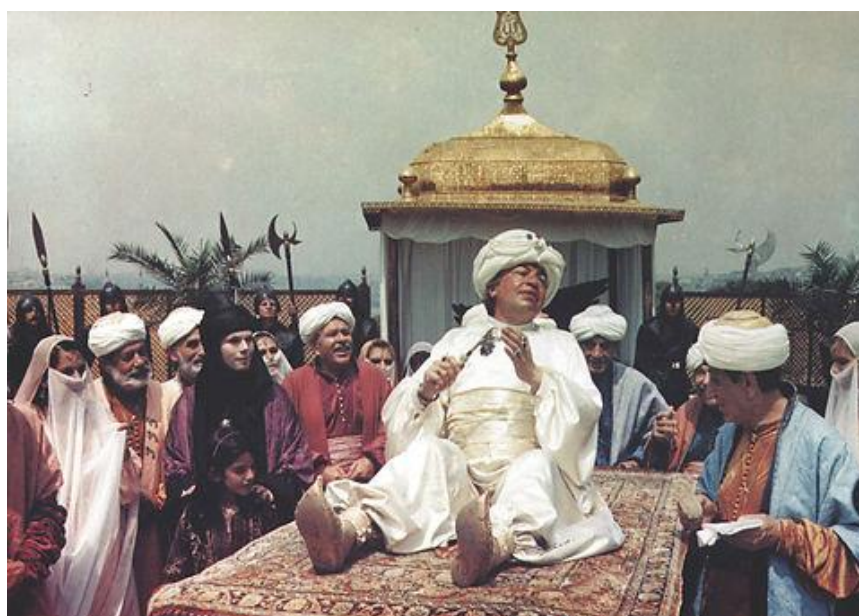
3. Hvilken side er fra den film i så i biografen med Salaam film og dialog?
4. Selvom billederne er i forskellige kategorier, går nogle mennesker og objekter igen. Hvorfor gør de det?
5. Hvad betyder det at de alle er fortolkninger af den samme historie? (se evt. ovenstående opgave)

Find flere illustrationer fra bogen ved at låne den på biblioteket eller på e-bogen med bibliotekslogin her: <https://ereolen.dk/ting/object/870970-basis:29302723>

Bogforside og illustration: Gyldendals mediearkiv og Ole Lund Kirkegaard

Natur/teknologi og Naturfaglige fænomener

Børnehaveklassen: Naturfaglige fænomener: Naturnysgerrig (obligatorisk område) – fase 1

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan undersøge naturen ud fra egne iagttagelser, herunder med digitale værktøjer (vejledende mål)	Eleven har viden om måder at undersøge natur på (vejledende mål)

1.-2. klasse: Natur/teknologi: Perspektivering: Perspektivering i naturfag (obligatorisk område) – fase 1

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan relatere viden fra natur/teknologi til sig selv og det nære område (vejledende mål)	Eleven har viden om natur og teknologi i det nære (vejledende mål)

Landskaber

Bugislav er ikke rigtigt land, men et land som Ole Lund Kirkegaard har fundet på. Det er også ham der har beskrevet landskabet der ses i filmen. Det ligner andre steder der findes i virkeligheden.

Opgaver

I **grupper af 3-4 personer** skal i forestille jer at i skal lave en rejseguide, altså give gode råd om vejret og omgivelserne i Bugislav til en person der skulle rejse dertil.

1. Først skal i beskrive landskabet i filmen. I kan f.eks. starte med at tale om hvilke farver det har. Måske skal i bruge ordet ørken. Hvordan er der forskelligt fra det i kender?
2. Derefter skal i lave en pakkediste over de ting, det er en god ide at pakke på en tur til Bugislav.
3. Til slut opsamles **i klassen**. Pakkede i alle det samme?

Planteprojekt

Som et større projekt **i klassen** kan det være en mulighed at indkøbe planter eller plantefrø til klasselokalet, der vandes af eleverne. På denne måde kan det ses hvordan planter er afhængige af vand for at overleve og vokse sig store.